7.–8. nóvember í Hörpu

Stjórnun fiskveiða

– svo miklu meira en kvóti

Villta vestrið í fiskveiðum loks tamið?

Grímur Valdimarsson

BRIM HAMPIÐJAN HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK REYKJAVIK UNIVERSITY ICELANDAIR CARGO ISI ICELAND SEAFOOD iTUB marel Pipar\TBWA TM

SJÁVARÚTVEGS RÁÐSTEFNAN 2024

Sjávarútvegsráðstefnan í Reykjavík. Harpa 7-8 október 2024.
Fimmtudagur 7. október 13.15-13.30. Silfurberg A

Villta vestrið í fiskveiðum loks tamið?

Grímur Valdimarsson
Ráðgjafi í fiskimálum

Menn eru fyrst og fremst VEIÐIMENN!

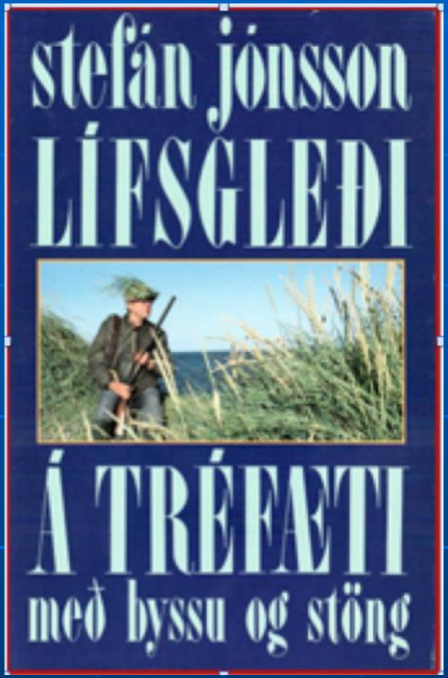

Mönnum er ekki bara eðlilegt að veiða...

....að veiða EKKI er mönnum beinlínis ÓEÐLILEGT...

Veiðihvötin hefur mótað heila mannsins ...

... Að rækta mat og stýra veiðum er mjög nýlegt fyrirbæri !

Og á Íslandi veiddum við af hjartans lyst...

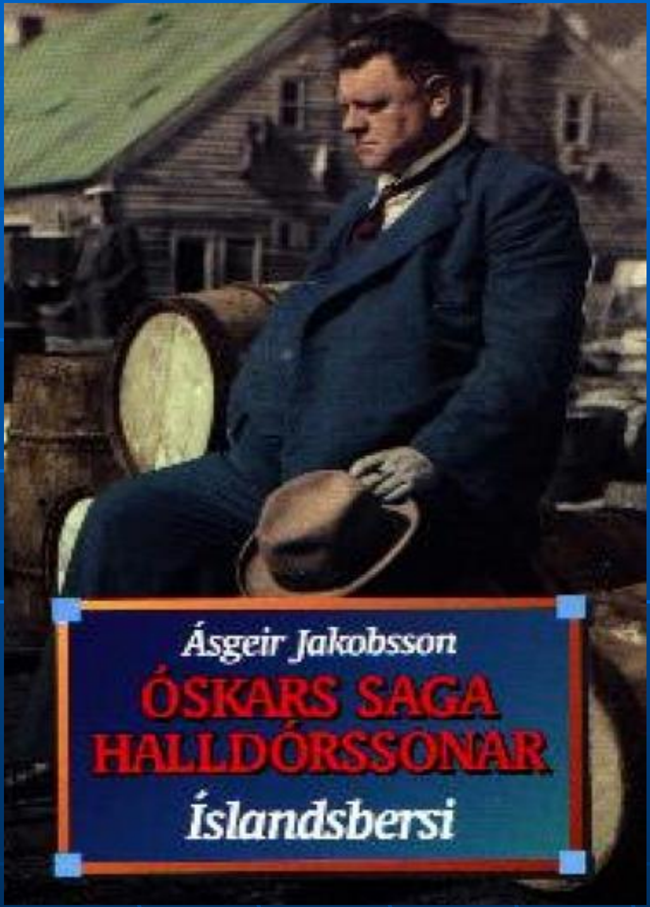

…þar til síldin hvarf árið 1968

Lokasigur í þorskastríðinu 1976 !

32 SÍÐUR

Morgunblaðið

118. tbl. 63. árg. | MIÐVIKUDAGUR 2. JÚNÍ 1976 | Prentsmiðja Morgunblaðsins.

Stórsigur fyrir málstað Íslands:

Bretar viður-kenna 200 mílur

● **BRETAR viðurkenna 200 mílna fiskveiðilögsögu Íslands með samkomulagi því sem undirritað var í Osló í gær. Samkomulagið nær til 1. desember n.k. eða yfir 6 mánaða tímabil og að því loknu segir í samningnum að Bretar eigi ekki veiðiréttindi hér við land innan 200 mílna fiskveiðilögsögu nema til komi leyfi íslenzkra stjórnvalda.**

● **Í samkomulaginu er gert ráð fyrir að 24 brezkir togarar megi veiða hvern dag hér við land utan 20 og 30 mílna, en þeir virði öll friðunarsvæði Íslendinga, sem nú eru sex. Svæði, sem lokuð eru Bretum hafa stækkað úr um 9000 ferkílómetrum frá síðasta samkomulagi landanna árið 1973 í um 52 þúsund ferkm. nú. Þá kemur bókun 6 þegar til framkvæmda.**

● **Samkomulagið er birt í heild á miðsíðu Morgunblaðsins í dag ásamt uppdrætti sem skýrir samkomulagið.**

● Þegar samkomulag íslenzku og brezku samninganefndarmanna hafði verið undirritað í Ósló sagði Einar Ágústsson utanríkisráðherra, að hann liti svo á að það væri mikill sigur fyrir Ísland eftir 28 ára baráttu og Matthías Bjarnason sjávarútvegsráðherra lýsti því sem stórsigri fyrir málstað Íslendinga.

● Anthony Crosland, utanríkisráðherra Breta, sagði að samkomulagið væri sigur heilbrigðrar skynsemi og í samræmi við heimshreyfingu sem stefndi að 200 mílna efnahagslögsögu. Crosland kvaðst að vísu eiga erfitt með að koma í kjördæmi sitt í Grimsby eftir samningana en hann talaði mál fólksins þar og það myndi skilja sig.

● Íslenzku ráðherrarnir lögðu áherzlu á að með þessum samningi hefðu Bretar í reynd viðurkennt 200 mílna fiskveiðilögsögu Íslands og forsvarsmenn brezks sjávarútvegs lýstu samningnum sem sigri Íslands en svikum við brezkan fiskiðnað, eins og skýrt er frá annars staðar.

Hér fer á eftir frásögn Magnúsar Finnssonar blaðamanns Morgunblaðsins, sem fylgdist með viðræðunum í Osló:

UNDIRRITUNIN

Samkomulagið milli Íslendinga og Breta í fiskveiðideilu landanna var undirritað í ráðherrabústað

Framhald á bls. 31.

Einar Ágústsson utanríkisráðherra og Anthony Crosland, utanríkisráðherra Breta, takast í hendur við undirritun samningsins í Ósló í gær. Til vinstri er Matthías Bjarnason sjávarútvegsráðherra.

Svörtu skýrslurnar þrjár 1975…

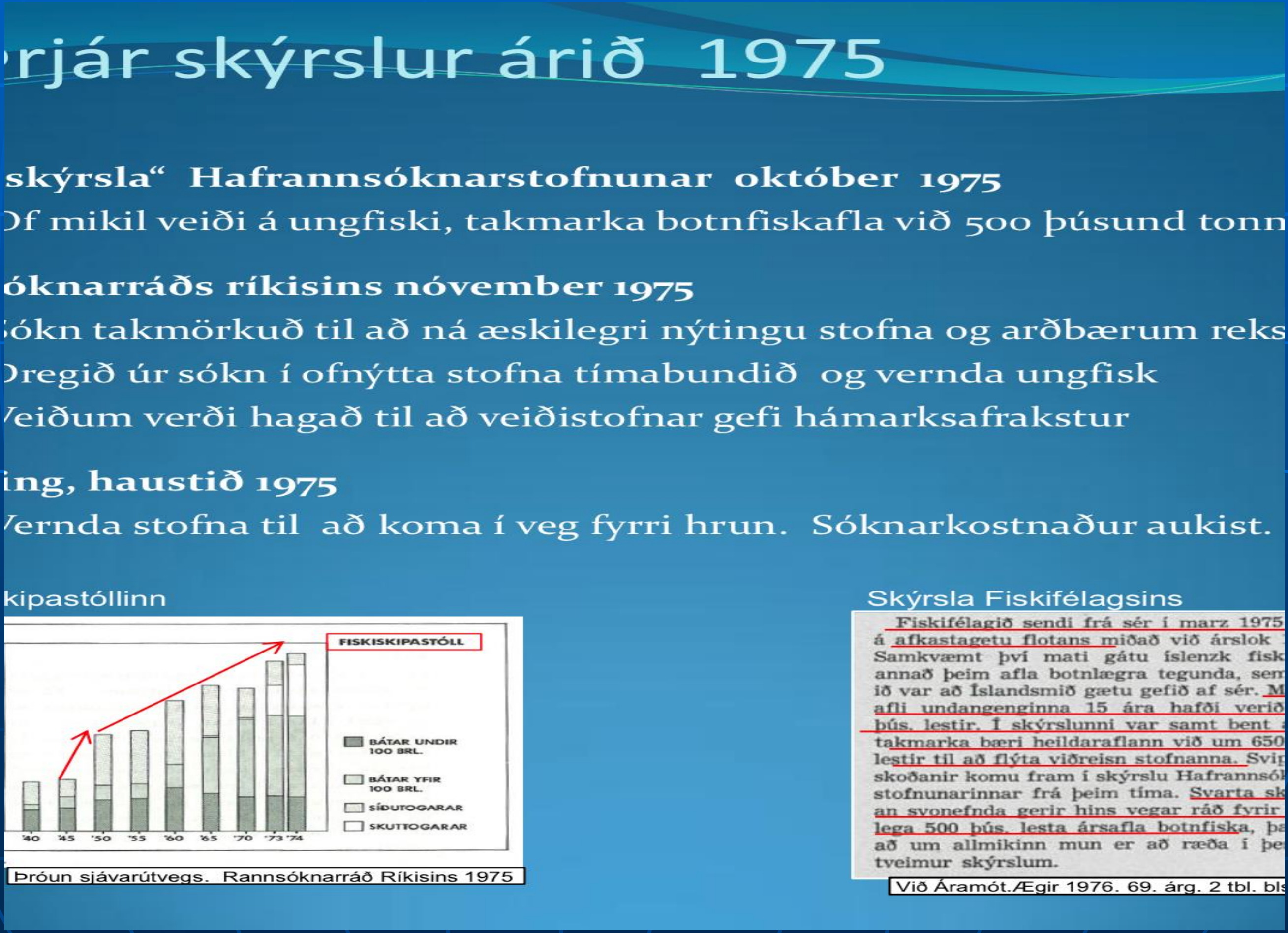

1977: Sjávarútvegsráðherra ekki sammála vísindamönnum!

Tímamynd: Gunnar.

Hvað segja fiskifræðingar um ummæli sjávarútvegsráðherra?

GV-Reykjavík. — Ég tel að ráðherrann hafi átt við þá staðreynd að ekki er hægt að fara til hlítar eftir okkar kröfum, vegna hagsmuna ýmissa aðila, sagði Gu… Þorsteinsson fiskifræðingur H… rannsóknastofnunar í viðtali v… Tímann í gær, er hann var spu… ur álits á ummælum Matthías… Bjarnasonar sjávarútvegsrá… herra í ræðu sem hann flutti… fyrsta degi 28. þings FFSÍ. … fórust ráðherra orð á þá leið, … ekki væri mark takandi á laus… um fiskifræðinga varðandi fiskverndunarmálin. En Guðni sagðist skilja það vel að erfitt væri að samræma kröfur fiskifræðinga um friðunaraðgerðir og svo hagsmuni annarra. — Hvað á að raska miklu í bili? sagði Guðni. Á að fara hægt og bítandi í friðunaraðgerðir eða á að herða ólina fastar og ná stofninum upp á skemmri tíma?

…enn í ráðuneytinu og hefðu engan veginn komið til framkvæmda. — Það má vel vera að hann hugsi að það sé erfitt að fara eftir þeim í „praksis" og ekki miðað við það að við erum með framtíð þorskstofnsins í huga. Margir álitu að viðmiðunarreglurnar þýddu nánast bann á togarana, en ég hef í blaðaskrifum kynnt hvernig þær myndu verða í reynd. Að vísu hefði oft orðið að grípa til svæðis-…

…upptækur, þó að svo segi í lögum frá 6. júlí sl. Varðandi handfærafiskinn þá mætti koma með betri fisk í land, þar sem sleppa má lifandi undirmálsfiski í sjó aftur. Því fljótari værum við að byggja upp fiskistofninn. En ráðuneytið ræður, sagði Guðni að lokum.

…ráðherrann sagði að ekki væri mark takandi á lausnum fiskifræðinga varðandi fiskverndunarmálin…

Tíminn 24.11.1977 (tbl 267)

En Íslendingar tók á sínum málum 1984 og byrjuðu að þróa AFLAMARKSKERFI…

- Samdráttur og atvinnuleysi
- Framsal kvóta hefst á fyrsta ári

„Grundvöllur kvótans er brostinn"

— sagði Skúli Alexandersson alþingismaður

„Grundvöllur kvótans er þegar brostinn," sagði Skúli Alexandersson alþingismaður.

„Kerfi á borð við þetta, þar sem ákveðið aflamagn er á hvern bát, býður þeirri hættu heim að menn reyni meir en áður að laumast framhjá vigt. Það hljóta að vera til aðrar leiðir. Aflaskerðingin á Vestfjörðum er þegar orðin fimmtíu prósent. Ranglætið á þennan kvóta er hróplegt," klykkti Skúli út með.

Dagblaðið Vísir 19.mars 1984

Kvótafundurinn í Sigtúni:

„Til andsk.... með kvótakerfið"

— hiti í mörgum fundarmanna

Dagblaðið Vísir 19.mars 1984

Útgerðarmenn við Eyjafjörð um kvótaskiptingu:

Samdrátturinn veldur minnkandi atvinnu eða atvinnuleysi víða

Morgunblaðið 4. mars 1984

Trillukarlar og kvótakerfið

Svo virðist sem fáir séu jafn grátt leiknir af hinu margrædda kvótakerfi og trillukarlarnir. Á þessa sumarhúsamenn íslenska flotans er lagður heildarkvóti, í stað kvóta fyrir hvert byggðarlag eða á hvern bát útaf fyrir sig, einsog hefði þó verið mun betra og réttlátara fyrirkomulag.

Þjóðviljinn 18. apríl 1984

Sjávarútvegsráðuneytið:

Hefur heimilað 169 framsöl af aflakvótum milli skipa

Frá því að kvótafyrirkomulaginu var komið á í sjávarútvegi hérlendis í fyrra hefur sjávarútvegsráðuneytið heimilað 169 framsöl af aflakvótum á milli skipa. Þetta kom fram í ræðu sjávarútvegsráðherra á fiskiþinginu sem nú stendur yfir.

Þessi framsöl skiptast eins og hér segir: Milli skipa í eigu sömu útgerðar 51 framsal, magn fisks sem framselt hefur verið er 8821 tonn. Milli skipa sem gerð eru út frá sömu verstöð 97 framsöl, magn fisks 8232 tonn. Milli skipa hvoru úr sinni verstöðinni á grundvelli jafnra skipta 5 framsöl, magn fisks 497 tonn. Milli skipa hvoru úr sinni verstöðinni að fenginni umsögn sveitarstjórnar og stjórnar sjómannafélagsins í viðkomandi verstöð 16 framsöl, magn fisks. 1902 tonn. Alls hefur því verið heimilað að framselja 19543 tonn.

-FRI.

Dagblaðið Vísir 6. nóvember 1984

En ekki voru allir hrifnir...

- Hver á þessa auðlind?
- Ég hélt það, VIÐ ÖLL!
- Hver er MINN HLUTUR ?
- Eru kvótahafarnir þá ekki bara RÆNINGJAR?
- Gengur Kristján Ragnarsson ekki bara erinda SÆGREIFANNA!

Til starfa fyrir Matvæla-og landbúnaðarstofnun SÞ (FAO) 1997

Hjá FAO í Róm: FRELSI Í FISKVEIÐUM EKKI OF MARGAR REGLUR!

Víðast hvar völdu ríki að stýra fiskveiðum með SÓKNARMARKI og STJÓRNVALDSFYRIRSKIPUNUM…

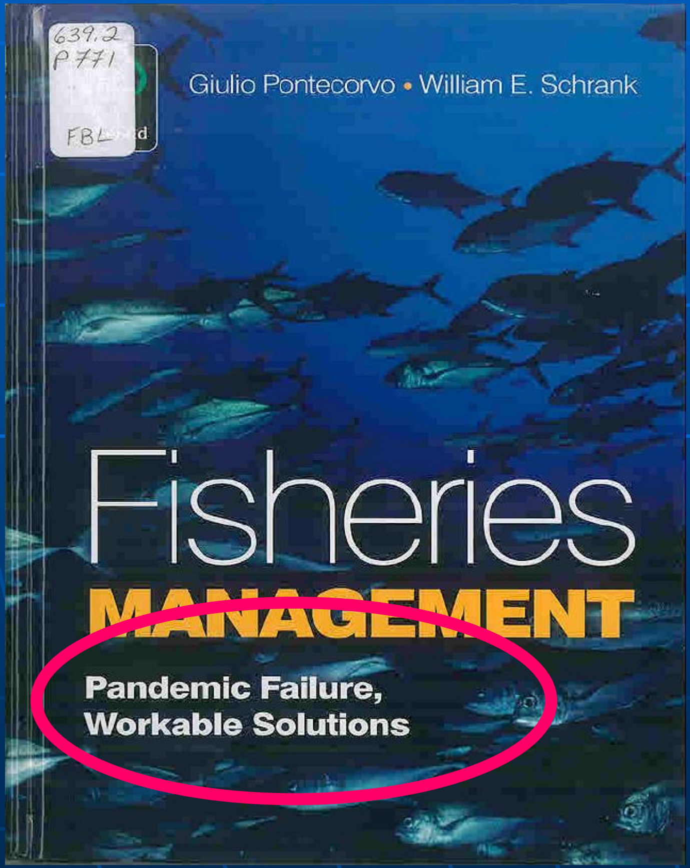

"..Á miðjum 9.áratugnum var ljóst að fiskveiðistjórnun var í megindráttum óvirk."

NIÐURSTAÐAN Í STÓRUM DRÁTTUM

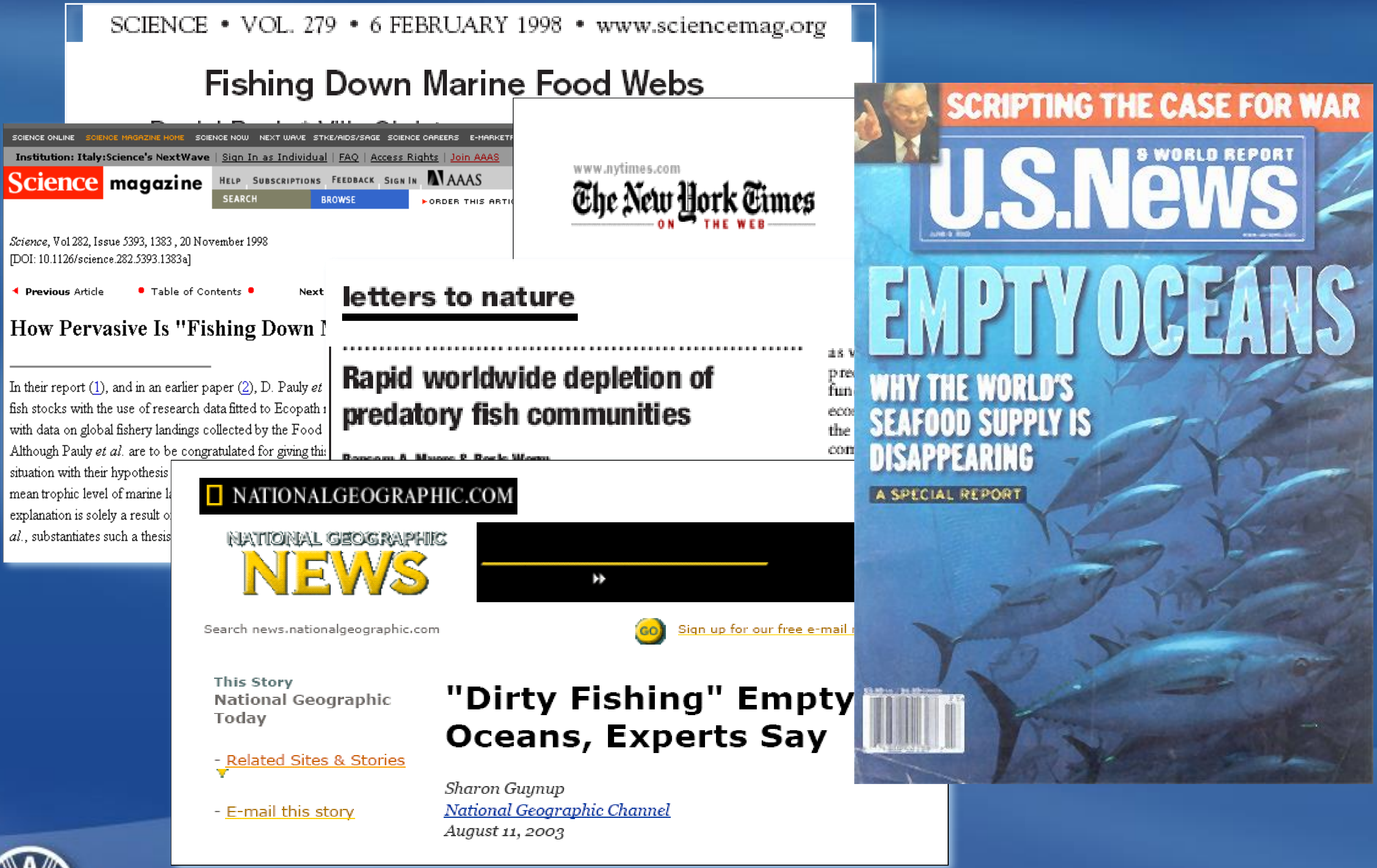

Siðareglur FAO um ábyrgð í fiskimálum 1995

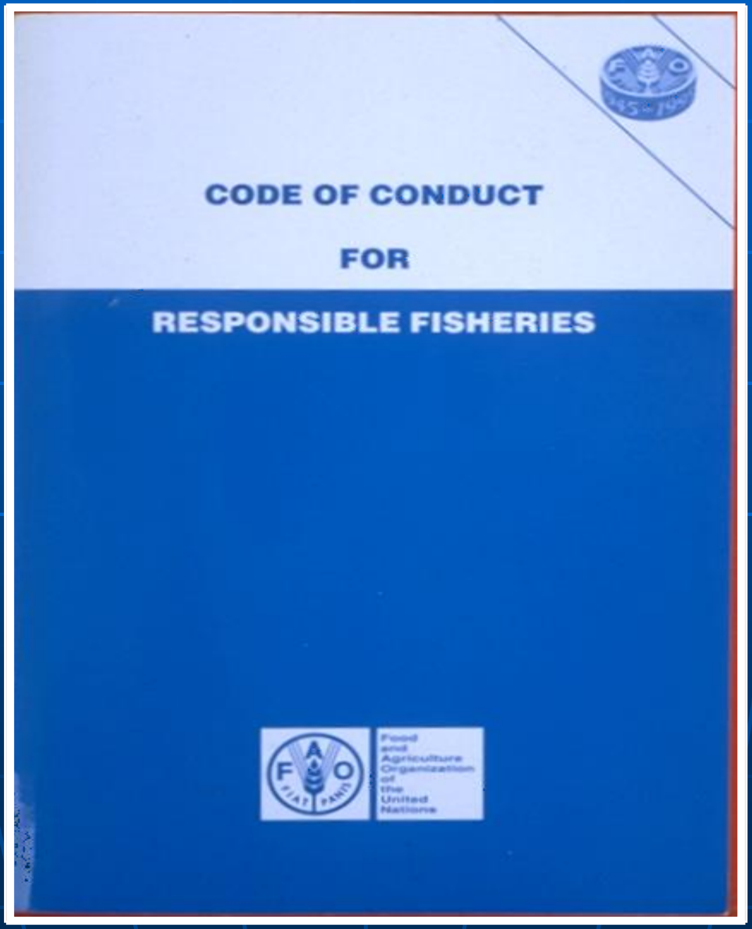

Siðareglur FAO eru skýrar:

- Fiskifræðingar: Telja fiskana, greina nýtingarramma, reikna út áhættu, rannsaka fæðuvefi.
- Hagaðilar: Koma með sínar tillögur í ljósi þekkingar og reynslu af fiskveiðunum.
- Stjórnvöld: Taka rökstuddar ákvarðanir um nýtingarstefnu /veiðistuðla og aflareglu og birta þær almenningi að höfðu samráði.

REYKJAVÍKUR RÁÐSTEFNA FAO 2001 SEM LEIDDI TIL ,,VISTKERFISNÁLGUNAR Í Í FISKVEIÐISTJÓRNUN“ (EAF)...

Reykjavíkurráðstefna FAO í Háskólabíói 2001: Ábyrgar fiskveiðar í vistkerfi hafsins- Reykjavíkuryfirlýsingin

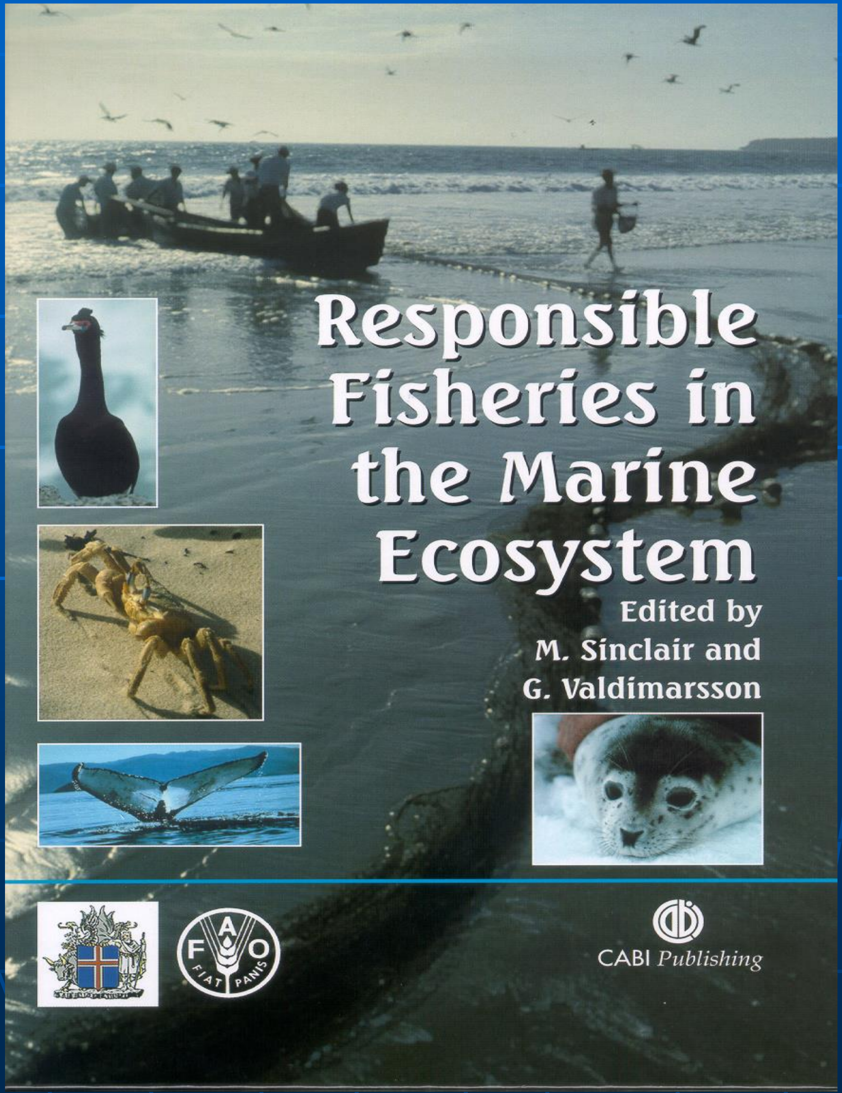

Bergen ráðstefnan 2006 í kjölfarið…

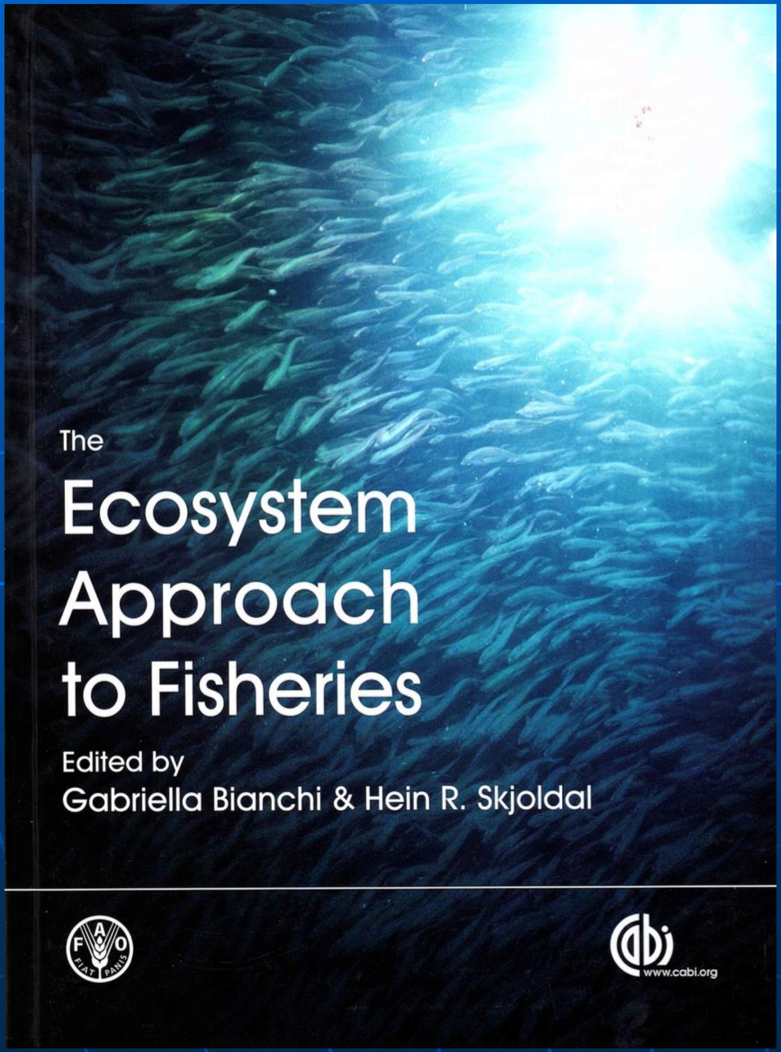

- Norræna ráðherranefndin, Ísland og Noregur:
- Hvernig verður vistkerfisnálgun (EAF) komið á í reynd
- Viðmiðunarreglur

1

The Bergen Conference on Implementing the Ecosystem Approach to Fisheries (Bergen, Norway, 26–28 September 2006): Summary and Main Conclusions

GABRIELLA BIANCHI,[a] PER SANDBERG,[b] HEIN RUNE SKJOLDAL[c] AND KRISTJÁN THÓRARINSSON[d]

[a]*FAO, Rome, Italy;* [b]*Directorate of Fisheries, Bergen, Norway;* [c]*Institute of Marine Research, Bergen, Norway;* [d]*The Federation of Icelandic Fishing Vessel Owners, Reykjavík, Iceland*

EKKI GLEYMA OKKUR ! …

Í raun voru spurningarnar

- Hver étur hvern og hve mikið?
- Hve mikið rými má hver aðili taka sér?
- Hve mikil umhverfisröskun er þolanleg?
- Í vistkerfinu eru allir jafnir, eða hvað?

Ný dýrasiðfræði...?

Stór og falleg	Stór og ljót
Lítil og falleg	Lítil og ljót

Öflugt lið frá Íslandi